

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 505/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. augusta 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Mária Badová, s. r. o., Vajanského 1/2765, Žilina, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Mária Badová, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 8/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta

porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 8/2005 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„... Ja, navrhovateľ sa týmto podaním domáham na Ústavnom súde SR, aby rozhodol o zdĺhavom konaní odporcu v konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde v Žiline pod č.k. 6C 8/2005. Rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Žilina, so sídlom ul. Národná č. 34, 011 01 Žilina, P.O.BOX B10 pod č.k. 1177/2016-KaZA zo dňa 3.3.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7.3.2016, mi bola ustanovená právna zástupkyňa vo veci tejto mojej sťažnosti a jej prostredníctvom týmto svojím podaním podávam sťažnosť vo veci uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

... Prietahy v konaní Okresného súdu Žilina chcem odôvodniť nečinnosťou súdu po podaní žalobného návrhu v právnej veci mňa ako žalobcu, proti žalovanej obchodnej spoločnosti v 1. rade [REDAKOVANÉ]..., v 2. rade [REDAKOVANÉ]... a spol. o zaplatenie 467.607,50,- Sk s prísl. na jej prejednanie, ktorá je vedená u odporcu, teda na Okresnom súde Žilina č.k. 6C 8/2005, pričom poukazujem na chronológiu postupu odporcu po podaní žalobného návrhu:

- 17.1.2005 bola doručená odporcovi žaloba, ktorou som sa domáhal zaplatenia 467.607,50,-Sk s prísl.,

- 3.7.2006 som podal doplnenie a opravu podania,

- 24.7.2008 mi bolo doručené uznesenie odporcu 6C 8/2005-104 zo dňa 24.7.2008, ktorým súd pripustil, aby do konania pristúpili na strane žalovaných v rade 2.-3. ďalší účastníci konania,

- 22.10.2008 odporca vytýčil pojednávanie na deň 1.12.2008 o 13,00 hod.,

- 9.12.2008 odporca vytýčil pojednávanie na deň 16.1.2009 o 13,00 hod., ktoré bolo odročené za účelom mimosúdneho urovnania sporu,

- 11.3.2009 odporca uznesením č.k. 6C 8/2005-147 môj návrh na prerušenie konania zamietol,

- 18.5.2009 som podal doplnenie návrhu,
- 24.7.2009 odporca vytýčil pojednávanie na deň 16.10.2009 o 13,00 hod., ktoré bolo odročené na deň 6.11.2009 o 12,45 hod.,
- 12.11.2009 mi bol doručený rozsudok odporcu č. k. 6C 8/2005-219 zo dňa 6.11.2009,
- 19.11.2009 som odporcovi doručil moje odvolanie proti rozsudku odporcu č.k. 6C 8/2005-219 zo dňa 16.11.2009,
- 9.12.2009 odporca mi doručil uznesenie č.k. 6C 8/2005-264 zo dňa 30.11.2009, ktorým mi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z odvolania,
- 19.8.2010 mi bol doručený rozsudok Krajského súdu Žilina č.k. 6Co/97/2010-291 zo dňa 19.8.2010, ktorým bol z časti rozsudok č.k. 6C 8/2005-219 zo dňa 6.11.2009 potvrdený, pokiaľ ide o žalovaného v 1. rade zrušený a vec bola vrátená odporcovi na ďalšie konanie,
- 6.4.2011 odporca uznesením č.k. 6C 8/2005-318 zo dňa 6.4.2011 ma zaviazal zaplatiť žalovaným v 2. a 3. rade trovy konania,
- 3.10.2011 odporca mi doručil uznesenie Krajského súdu Žilina č.k. 6Co 195/2011-340 zo dňa 15.7.2011, ktorým bolo uznesenie č.k. 6C 8/2005-318 zo dňa 6.4.2011 zmenené,
- 12.1.2012 odporca vytýčil pojednávanie na deň 9.3.2012 o 8,30 hod., ktoré bolo odročené z dôvodu PN právneho zástupcu žalobcu na deň 27.4.2012 o 8,30 hod.,
- 23.5.2012 odporca vykonal ohliadku na mieste samom,
- 19.7.2012 odporca vydal uznesenie č.k. 6C 8/2005-505 zo dňa 19.7.2012, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézia a kartografia, odvetvie geodézia, kartografia a fotogrametria,
- 28.9.2012 som odporcovi doručil návrh na vydanie predbežného opatrenia,
- 28.10.2012 mi odporca doručil uznesenie č.k. 6C 8/2005-522 zo dňa 9.10.2012, ktorým môj návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol,
- 13.11.2012 som odporcovi doručil moje odvolanie proti uzneseniu č.k. 6C 8/2005-522 zo dňa 9.10.2012,
- 18.12.2012 bolo odporcovi doručené uznesenie Krajského súdu Žilina č.k. 10Co 221/2012-545 zo dňa 10.12.2012, ktorým bolo uznesenie č.k. 6C 8/2005-522 zo dňa 9.10.2012 potvrdené,

- 28.2.2013 rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Žilina č.k. 756/2013 zo dňa 28.2.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.3.2013, mi bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a určený advokát,

- 28.4.2013 mi doručil odporca uznesenie č.k. 6C 8/2005 zo dňa 16.4.2013, ktorým predĺžil lehotu na podanie znaleckého posudku znalcovi [REDACTED],

- 6.8.2013 mi bola doručená výzva odporcu zo dňa 1.8.2013 a znalecký posudok č. 17/2013 [REDACTED],

- 23.8.2013 som doručil odporcovi vyjadrenie k znaleckému posudku č. 17/2013 [REDACTED] zo dňa 22.8.2013,

- 14.4.2014 mi bola doručená výzva odporcu zo dňa 9.4.2014 a doplnenie znalca znaleckého posudku č. 17/2013 [REDACTED],

- 28.4.2014 som doručil odporcovi vyjadrenie k vyjadreniu znalca k znaleckému posudku č. 17/2013 [REDACTED],

- 26.5.2014 odporca mi doručil uznesenie č.k. 6C 8/2005-647 zo dňa 19.5.2014, ktorým priznal znalcovi znalečné,

- 12.5.2014 odporca vytýčil pojednávanie na deň 8.7.2014 o 13,00 hod.,

- 18.8.2014 mi bolo doručené odporcom uznesenie č.k. 6C 8/2005-687 zo dňa 24.7.2014, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie vodohospodárske stavby, projektovanie v stavebníctve, odhad hodnoty nehnuteľností,

- 8.1.2015 mi bolo doručené odporcom uznesenie č.k. 6C 8/2005 zo dňa 16.12.2014, ktorým bola predĺžená lehota znalcovi z odboru stavebníctvo, odvetvie vodohospodárske stavby, projektovanie v stavebníctve, odhad hodnoty nehnuteľností na znalecké dokazovanie,

- 19.1.2015 odporca vytýčil pojednávanie na deň 24.3.2015 o 13,00 hod., ktoré bolo odročené na deň 31.3.2015 o 14,00 hod,

- 28.1.2015 odporca mi doručil uznesenie č.k. 6C 8/2005-760 zo dňa 19.1.2015, ktorým priznal znalcovi znalečné,

- 17.2.2015 som doručil odporcovi vyjadrenie k znaleckému posudku č. 1/2015 [REDACTED] zo dňa 16.2.2015,

- 30.3.2015 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok,

- 16.9.2015 som prevzal rozsudok č.k. 6C 8/2005-867 zo dňa 31.3.2015,

- 31.9.2015 som podal u odporcu odvolanie proti rozsudku č.k. 6C 8/2005-867 zo dňa 30.3.2015,

- 12.10.2015 odporca mi doručil uznesenie č.k. 6C 8/2005-908 zo dňa 8.10.2015, ktorým mi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z odvolania,

- 18.1.2016 som prevzal vyjadrenie žalovaného, ktoré mi bolo zaslané Krajským súdom Žilina, jeho podaním zo dňa 14.1.2016, pričom podotýkam, že do dnešného dňa o podanom odvolaní nebolo rozhodnuté odvolacím súdom.

S poukázaním na chronológiu postupu súdu uvedeného ako odporca, možno bez najmenších pochybností mňa, ako sťažovateľa konštatovať, že tento súd nepostupuje a nepostupoval v zhode so základnými zásadami uvedenými jednak v ust. § 6 Obč. súd. por. a jednak v príslušných ustanoveniach Ústavy SR, teda že došlo k porušeniu mojich práv priznaných mi v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko do dnešného dňa nie je konanie v tejto právnej veci právoplatne skončené. Podľa môjho názoru prvostupňový súd nepostupoval správne najmä pri tom, keď spôsobil priedahy nenariadením termínu pojednávania a zostal nečinný neprímerane dlhú dobu, teda v podstate 11 rokov.

Nemám možnosť sa oboznámiť s vyjadrením odporcu, avšak podľa môjho názoru nie je možné odôvodňovať priedahy nadmerným množstvom vecí, v ktorých musí súd zabezpečiť súdne konanie. Táto skutočnosť nemôže byť rozhodujúca, pretože nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť súdne konanie, nezabavuje štát zodpovednosti za priedahy v súdnom konaní /II ÚS 48/96, II ÚS 40/97, II ÚS 61/98/. Ja ako sťažovateľ svojou sťažnosťou namietam porušenie práva zakotveného v ust. čl. 48 ods. 2. Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priedahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Ja, ako sťažovateľ namietam i porušenie práva v zmysle čl. 6 ods. 1. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným správnym orgánom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ja ako sťažovateľ navrhujem, aby ústavný súd vo výrokovvej časti svojho nálezu určil, že bolo porušené moje právo, ktoré mi je priznané § 6 Obč. súd. por., čl. 48 ods. 2 Ústavy

SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a súčasne aby mi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 11 000 € od odporcu a aby mi toto primerané zadosťučinenie vyplatil v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu.

Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia mnou navrhovaná výška je podľa môjho názoru primeraná ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, pričom podotýkam, že k tejto výške som dospel tak, že za každý rok nečinnosti odporcu je suma 1 000 € primeraná. Mám za to, že vzhľadom na obdobie nečinnosti príslušného súdu, ako i na tú skutočnosť, že vo veci síce boli vykonané pojednávania, avšak doposiaľ nedošlo k právoplatnému skončeniu konania v tejto veci tvrdím však, že v podstate odporca po 11 rokoch činnosti, resp. nečinnosti po doručení dňa 17.1.2005 môjho žalobného návrhu zo dňa 17.1.2005, konanie právoplatne neskončil.

S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti je požadovaná výška finančného zadosťučinenia v súlade s ust. § 50 ods. 3. zák. č. 38/1993 Z.z. v platnom znení o organizácii Ústavného súdu a o konaní pred ním, a to i vzhľadom k výške vymáhanej istiny a jej príslušenstva, ktoré mi do dnešného dňa neboli uhradené v t. č. žalovanej výške.

... Pre prípad, že Ústavný súd SR na neverejnom zasadnutí prijme môj návrh na ďalšie konanie, uplatňujem si v tomto konaní trovy právneho zastúpenia môjho právneho zástupcu spočívajúce v dvoch úkonoch právnej pomoci... čo činí spolu 363,76 €...

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Ústavný súd SR po vykonaní dôkazov potrebných na zistenie stavu veci v súlade s ust. § 33 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. v platnom znení vydal tento nález:

Právo [REDAKOVANÉ] ... priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline, pod sp.zn. 6C 8/2005, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, bolo porušené.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 11 000 € (slovom: jedenásttisíc EUR), ktoré je odporca - Okresný súd Žilina povinný zaplatiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

Okresný súd Žilina je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] na účet právnej zástupkyne..., a to v lehote 15 dní od právoplatnosti nálezu. “

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

5. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 8/2005.

Na tomto mieste možno konštatovať, že ústavný súd už svojím nálezom č. k. II. ÚS 331/2013-39 zo 4. júna 2014 rozhodol, že okresný súd porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní, okresnému súdu prikázal vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 8/2005 konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie, ako i trovy konania.

6. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol.

Ústavný súd konštatuje, že o namietanom porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní už rozhodol svojím nálezom č. k. II. ÚS 331/2013-39 zo 4. júna 2014, a preto časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru do právoplatnosti nálezu č. k. II. ÚS 331/2013-39 zo 4. júna 2014 (25. júla 2014) v súlade s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

7. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Zo samotného podania sťažovateľa vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 30. marca 2016 vyhlásením rozsudku č. k. 6 C 8/2005-867. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním z 22. apríla 2016, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil

za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, predmetnú sťažnosť ústavný súd vo zvyšnej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

8. Ústavný súd nad rámec uvedeného uvádza, že pokiaľ by v budúcnosti v postupe okresného súdu dochádzalo k prietahom v konaní (napr. po prípadnom zrušení jeho rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie krajským súdom), sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby opätovne podal sťažnosť pre porušenie svojich základných práv a slobôd podľa čl. 127 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. augusta 2017